

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 21. April. W przeszłą Niedzielę Kárdynał IMé Polignac u Oycá S. miał audyencyą, o ktorey iednak, coby w sobie zawierata, pewności nie-miał. Po południu Kárdynał IMé *Albani* odebrał w possefssyą konferowany sobie Urząd Protektorá Kościoła *de Notre Dame de la Chaine*. We wtorek ráno Kárdynał IMé *Carafa* przy miáncy audyencyi u Oycá S. suplikował o pozwolenie wyjazdu do *Neapolu* Oyczyzny swoiey, ná co *Beatissimus* láskawie zezwolił. Temi dniami Posel Máltáński odebrałszy expedycyą w przedsięwziętą do Wiedniá wyiechál drogę. Po przybyciu ostatniego kurjera, wielká jest nádzicia, że się wszelkie między Stolicą Apostolską á Dworem Portugálskim záchodzące dyfferencye finálue ufpokoia.

z Portugallii.

z Lisbony d. 2. April. Krolestwo Ich Mé w doskonałym zostájac zdrowiu, w Wielki-czwártek z Xiążęciem Brázylii

y drugiemu Infantámi w Kościele Káedrálным nábożeństwu *aderant*, gdzie Pátryarchá tuteyszy 13. Xięży nogi umymáf, w Wielki-piątek zaś po zwyczáyncey tego dnia dewocyi, Krol IMé podług stárodáwnego zwyczáiu znaczną liczbę więźniów y niewolników wolnościá dárováł. Z ustánowionego między Césarzém IMéiá y Krolém Angielskim Tráktatu Dwór nasz wielkie odbierá *solatia*, kiedy się przez to Pokoy w Europie tak ładem iáko y morzem zupełnie ugruntuic y dla tego Miáistrowi naszemu w Wiedniu będącemu dáno ordynáns, żeby Césarz á IMéi z strony Dworu nášzego upewnil, iż do pomienionego Tráktatu nieomylnie przystąpi. IMé Pan Ludwik Iozef *de Voscanellos* Gubernátor Portecy S. Wáwrzencá *de Cabeza-Seca* nad rzeką *Tágus* (gdzie w morze wpáda) leżácy, ktory oráz był komendátem álbo Magistrem Orderu *de Christo*, przed kilką dniami w 60. roku wieku swego *decessit*, ktorego dla znákomitych záług iego nie tylko Dwór gáły, ále osobliwie milicyá bardzo żálnie.

z Hi.

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 16. April. Temi dniami Krol IMé Márkwisowi *de Ste Croix*, który Generał-Lieutenantem w woysku naszym denominowany, y Komendę nad 6000. woyską, na osadzenie Xięstw *Toscano* y *Parmy* destynowanego mieć będzie, dał Ordynans, żeby toż Woysko w należytey do masierunku było gotowości. Kárdynał IMé *Aldobrandini* w krótko do Rzymu *excursurus*, a IMé X. *Lanti* na mieyscu jego, ieszcze przez Niedziel kilką, dla utrzymania interesów Stolicy Apostolskiej z Dworem naszym zachodzących tu zabawę. W przeszły czwartek IMéi P. Gráffa *de Rotenburg* Posła Francuzkiego z wielkimi ceremoniami w Kościele tutejszym Katedralnym od Arcy-Biskupa *de Segovie*, spowiednika Krolowy IeyMéi kosztownie adornowanymi, iako Kawalerá Orderu S. Duchá instállowano, który *praeiudicium* *fidei & voti* zwyczajny Inkwizytor w Roćcie od tegoż Arcy-Biskupa zkoncypowanej wykonał, y po przysiężeniu *insignia* przerzeczonego Orderu odebrał: *Patrini* Nowo-kreowanego Kawalerá byli, IMé P. Gráff *de St Estevan del Puerto* y dwáý Xiążęta IchMé d' *Arco* y *de Giovenazzo* tegoż Orderu Kawalerowie.

z Francyi

z Wersalu d. 1. Maj. W przeszłą sobotę Krol IMé z *Rambouillet* tu zawitał, a pojutrze tamże powróci, mając *ad 12. praef.* na pomienionym mieyscu zabawić, po świętach zaś do *Fontainebleau* na dwie albo 3. Niedzieli *excursurus*. Krolową IeyMé z całą przesiwną familią w zupełnym zostając zdrowiu, IMé X. Opátá *Pinet*, który do *Loretu* dla wypełnienia *votum*, respektom narodzenia Delfiná IMéi uczynionego, był wysłany, iaskawie przyjeżdża. Pomie-

niony *Loret* Miasto we Włoszech w *Marchij d' Ancona* (ktorá do Stolicy Apostolskiej należy) mające Biskupa swego, nad morzem leży, między innemi relikwiami słynie cudownym Obrazem Náyś: *MARYI* Panny. Kościół tamczyny náywiękrsze skarby y náykosztownieysze nad inne we Włoszech má *Apparaty*, gdzie Krystyná Krolową Szwedzká Koronę y Berlo Náyś: *MARYI* Pannie dedykowała, przydávszy to *distichen*, *Hanc tibi sacravit spretu Christina Cerená*
In talo tribuas, ut meliore frui.

Przeszłego tygodniá Francuzka y Szwaycarská Gwardyá na równinie pod *Sablons* popisowały się. IMé P. d' *Esprées Marcehal*, funkcyą swoię *Vice-Admiralstwa* Francyi złożywszy, do spokojnego *ad solitudinem* udał się życia, powiadaia, że na tę godność Márkwis d' *Antin*, albo też IMé P. Gráff *de Gondrin* postąpi.

z Anglii.

z Londynu d. 4. Maj Królestwo IchMé częstą dywertuią się przeiszdżką do *Kensington* y *Windfor*, Xiążę *de Wallis* zabawia się polowaniem w pałczy *in vicinia Windfor* leżący, w ktorej wielki rozmaitego zwierząt iest dostátek. Parlament dotąd zgromádzony delibernie nad manutencyą postronnego *commerce*, chcąc onę tego roku przy ubespieczoney mocy zaszłego Tráktatu nawigacyi do wszystkich trzech części świata, wiáko náylepszeý widzieć porze. Temi dniami IMé P. *de Broglie* Posła Francuzki, mówiały audyencyą *valedictionis* u Krolá IMéi, záraz do Páryżá wycichał, z tey náybardziey rácyi, że matka jego Márkszałková Francyi, ciężko ná zdrowiu zapadłszy, *extra spem* rekonwalescencyi zostaie. Posel z *Marocco* dnia onegdáyszego w Pálacu *St. Iames* partykularną miał audyencyą, po ktorej, odebrávszy wielkiey importancyi *commissa* do Pryncypáta swego, *lautissime* był

148
częstłowany. IMć P. *Cavandish* z swą
Eskwadą w osmii Okrętach wojen-
nych miął na morze Szodoziemne,
álbo *Mare Mediterraneum* wybieżć mą-
iący, tylko na wiatr pożądany oczekiwá.

z Dánii.

z *Kopenbahi* d. 5. *Maj* W przeszłą
szodę Krolestwo IchMć *in comitatu* cą-
żego Dwora událi się do *Holmu*, dlá przy-
pátrowania się spuszczańiu na morze nowo-
wystawionego Okrętu o 60. sztuk ár-
máty pod imieniem Krolewny Ludowiki;
zá dwie Niedzieli drugi tákże Okręt w
nowym *Holmie* zepchnąć máią, pod
Tytułem Krolewny Szárлотty Amályi,
przy tej okázyi 20. osob kondemnowá-
nych do robieniá w táczkach, z osobli-
wey klemencyi Krolá IMći uwolniono,
z tá jedná kondycyą, żeby nicodwó-
cznie zá gránice Krolestwa powychó-
dzili, podobney láski y inni niewolnicy
spodźiewać się máią. Pod czas przyszly
Koronáci *pro d. 20. pres. determino-
wáncy*, ná ktorey solennizacyą przyspo-
fabiájąc się Krol IMć, náypředniczyśc
Urzędy zgodnym, do ták wielkiego áktu
subjektom náznáczywszy, *mediis Maj*
one publikowác kázc. Monetá złotá,
ktorá ná ten czas rozrzuconá bédzie, 30
tyśięcy *kronow*, á kázdy po 3. tyńfy y
szostákú bitym ráchuiąc, srebrná záś,
ktorey po sztuce kázdemu Mieszczáni-
nowi w tuteyszey rczydencyi, podług
dawnego zwyczáiu dáwac zwykli 40. ty-
śięcy *kronow* wynosi. Wczoráy *insignia*
Krolewskie, iáko to Koronę, Berto, lúbl-
ko y Miecz z *Rosenberga* do tutecznego
Iubilerá Nádwornego, częściá dlá odno-
wieniá, częściá téż dlá przerobieniá przy-
wicziono.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 21. *April*. Dniá on-
gdáyszego Krol IMć zgromádzonym tu
Stánom Krolestwa, przez IMći P. *Her-*

na Márszałká doniośt, iż rádbi widáliśt,
żeby intereśa Krolestwa iáko náyskute-
cznicy zakończone byđz mogly y finál-
ná przed wyiściem Miesiáca Mája stá-
nęlá konkluzyá. IMć P. *Rumpf* Posel
Hollenderśki rożne z IMćią P. Gráfem
de Horn y Poslem Moskiewskim respe-
ktem ciá w Rydze idącego miewá kon-
ferencye, nie bychác iedná, żeby co
względem restytacyi summy, od niektó-
rych Kupcew Hollenderśkich, ná po-
mienione ciá prenumerowáncy, ná tym
kongressie Seymowym tráktowác miá-
no. Ze się záś niektórzy ták postronni,
iáko y tuteezni Kupey do fodyn tutey-
szych interesowáli y z nich wielkie sum-
my wybráli, więc *conclusum*, żeby się
záden Kupiec od tego času w to wdá-
wác niewáżył, ále wszystkie fodyn szcze-
gólnie od komory Krolewskiej depen-
dencyą miály y wszyscy przy tych fo-
dynách bédący ludźie, od Superintenden-
tow swoje odbieráli záślugi. Krol IMć
przed wyiśdem swoim, który záraz przy
konkluzyi Seymu má *subsequi*, wszystkie
wákanse tak *in Consilio intimi* iáko & *bel-
lico* dobrze záślužonym konferowác ze-
chce. Xiążc IMć *Wilhelm*, Brát rodzo-
ny Krolá IMći, który niedáwnemi czasy
do *Mastrichtu* iáko Gubernátor támechny
wyiechał, á zapowrotc ztamtąd tu *spera-
batur*, teráz *reñtá* do *Kasselu redux*, Krolá
IMći iáko Generálny Gubernátor Páństw
wszystkich, támeż przywitać umyślił.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 16. *April*. Dniá onegdáy-
szego Posel Turecki *Tefferdard-Said-
Mahomet Effendi* publiczną u Cárovy
IeyMći, ná ktorą z wielką áppareneyą
był záprowadzony, miál áudyencyą. Cá-
rowá IeyMć ná wspaniałym pod kosztó-
wnym Baldachinć, máiącá Koronę ná gło-
wie, Tronie siedziála, po prawey ná 40.
Xiężniczek, á po lewy ręce Xiążcá, Mi-
nistrowie *Statís*, Generálowie y inni Ká-
walc-

walerowie stali. Posel zaś do Cárowy IcyMéi, po trzy krotnym á niskim ukłonie miał mowę, w ktorej doniósł o wyniesieniu Pryncypála swego ná Tron Otomáński z assekuracją, że terażniejszy Cesarz dobrą ná zawsze przyjaźń z Dworem naszym zachować y zawartą z przefszłym Sultánem álliancıą odnawiać życzy. Ná co Cárówá IcyMé przez IMéi P. Kánclerzá W. *replicando*, z podobnąż wzáiemney przyjaźni oświadczyłá się ássekuracją. Po skończoney áudycencyi *in comitatu* rożnych Xiążąt ná wielką Sádlę zaprowadzony, *laetissimé* był częstowany, á potym zwyczajnym Ceremoniámi do stáncyi swoiey odprowadzony, gdzie 40. żołnierzy záfwsze wartę odprawuic, dwáy zaś więzyku Tureckim biegałi Officyerowie, ná káżdym mieyscu onemu ássystuią. Ná expensá dworu iego codziennie 150. rublow ze skárbu wypłacáią, przy tym wścelką wyświadczáią łaskę. IMé P. Generál Romanzoff, ktory przedytm był Poslem u Porty Otomáńskiej, częste onemuż oddać wizyty, powiádał, że w tymże Chárakterze do *Konstantinopola ordinabitur*. Dwáy Xiążęta, ktorzy niedáwnemi czasy z Georgij tu przybyli, máią náznaczoną sobie stáncyą, ná przedmiejsciu *Slobody*. Cárówá IcyMé wyiázd swoy do *Peterburga* ná *Olonie pro ultimis Maji* odłożyłá, poniewáż ná ten czas záfwsze nie cieplic *Olonickich* iest náyskuteczniejszy.

z Niemiec.

z Wiedniá d. 12. Maj Dniá wczoráyszego Cesarz IMé z *Laxenburga* tu powróciwszy, áderat do-rocżney *Processyi* przy spiewaniu *Te Deum laudamus*, ná pámiątkę ośwobodzenia Miásta *Barcellona*, ktore w roku 1706. lądem y morzem obleżone było, dziś zaś powtornie do *Laxenburgu* *divertit*. Temi dniámi stáął tu IMé P. Márkwis de *Palatino* Minister Rzeczypospolitey We-

neckiey, od ktorego pewny Turczyńa będąc iako niewolnik temuż Márkwisowi záprzedány uciekłszy, salwowál się do Tureckiego, tu rezyduiącego *Consule* gdy się zaś o extrádycję onego domáwiano, á pomieniony *Consul* wydát go niechciát, mowiac że religią Turecká tego nie pozwála, á potym mu remonstrowáno, że *Consules Iure Asyli* záfwsze z innemi Possámi záfwszeć się nie powinni y widząc przed stáncyą swoią zgromáżzone pospolstwo, ná ktorego rozgromienie kilká set żołnierzy komenderowáno, *tandem* do skuteczney skłóńiwszy się łátwości, pomienionego Turczyńá niewolniká wydát.

z Drezná d. 11. Maj, Krol IMé dniá dzisieyszego do Zámku *Pilnic* wyiechál, máiac tamże przez Swiátki zábáwić. Temi dniámi IMé P. Gráf de *Peroussa* Minister Elektorá IMéi Báwarskiego publiczną u Krolá IMéi miał áudycencyą. Zc zaś ná dzień jutrzeyszy przypáda Ánniwersáriá narodzenia Krolá IMéi, w ktorým záczyńá 61. rok wieku swego, więc tak Krolewic IMé, iáko y inni Ministrowie y Káwalerowie, dla oddániá zwyczajnych kongrátulacyi tamże pospieszają.

z Berlina d. 13. Maj, IMé P. Generál *Sekendorf*, Minister Ocłarsá IMéi západłszy ná zdrowiu, z *Pocdamu* tu powrócił, y tak ciężką złożony iest chorobą, że o rekonwalescencyi iego wátpiá. Popis woysk naszych, ktory się *in vicinia* miásta tego miał odprawować, *pro d. 5. lunij* odłożono, ná ktory znaczney frekwencyi Monárchow y Xiążąt do Dworu nášego záproszonych spodziewać się potrzebá. Regiment Hussárski w ludzic y konie dosyć porządny, iuż iest *in completo numero*, á przy uczynioney temi dniámi rewizyi pięknie párowát. Te 20. Bátalionow y 20. Elkádrónow, ktore Oboz prócz Artylleryi y Hussaryi formowác máią, od Márgráfá Albertá y Feld-Márszáłká de *Natzmer* komenderowáne będą.